

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 66/3
Podgorica, 05.02.2020. godine

Na osnovu člana 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16 i 92/17) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Javnom preduzeću „Radio i televizija Crne Gore“ iz Podgorice, emiteru opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ (TVCG1), izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera jer je u periodu od 18.01.2020.g. do 20.01.2020. godine, emitovao određene programske sadržaji (filmove i serije) bez zvučnog i vizuelnog upozorenja da se radi o programskim sadržajima kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
  - a. kršenja obaveze emitera da objavi zvučno i vizuelno (pisano i grafički) upozorenje za programske sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika i takve programe jasno označi vizuelnim simbolom tokom čitavog trajanja (član 55 stav 2 Zakona o elektronskim medijima i član 22 stav 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima ("Sl. list CG", br. 35/11, 07/16 i 08/19)),
  - b. kršenja obaveze emitera da se pisano i zvučno upozorenje emituje neposredno prije početka označenog sadržaja, u vidu telopa sa tekstom sljedeće sadržine: "Program koji slijedi nije primjeren za maloljetnike mlađe od 12, 16 ili 18 godina", uz istovremeno čitanje od strane spikera (član 23 stav 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima),
  - c. kršenja obaveze emitera da za označavanje sadržaja iz tačke a., koristi grafičku oznaku koja predstavlja krug sa crvenom brojkom (član 23 stav 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
3. Nalaže se JP „Radio i televizija Crne Gore“ iz Podgorice, da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru televizijskog programa „TVCG1“ sa obavezama definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.
4. JP „Radio i televizija Crne Gore“ iz Podgorice dužno je da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, informaciju o izrečenoj mjeri iz tač. 1 ovog rješenja objavi u programu "TVCG1" koja glasi:

„Agencija za elektronske medije izrekla je Javnom preduzeću 'Radio i televizija Crne Gore' iz Podgorice, emiteru opšteg televizijskog programa 'Prvi program Televizije Crne Gore' upozorenje jer je, u periodu od 18.01.2020.g. do 20.01.2020. godine, emitovao filmove i serije, bez zvučnog i vizuelnog upozorenja da se radi o sadržajima čijim emitovanjem se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika. Emiter je propustio da emitovane programske sadržaje označi adekvatnom grafičkom oznakom, kategoriše na pravilan način i najavi kao neprimjerene za maloljetnike određene starosti“.
5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Na osnovu redovnog monitoringa emitovanih programskih sadržaja, nalazom Sektora za monitoring od 24.01.2020. godine (akt br. 05-66 od 24.01.2020. godine), Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) je konstatovala da je JP „Radio i televizija Crne Gore“ (u daljem tekstu: emiter), u okviru televizijskog programa „TVCG1“, u periodu od 18.01.2020.g. do 20.01.2020.g., emitovala određene programske sadržaje (filmovi i serije) bez zvučnog i vizuelnog upozorenja da se radi o programskim sadržajima kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika.

Imajući u vidu standarde vezane za zaštitu maloljetnika, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja čl. 55 st. 2 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list CG", br. 46/10, 40/11, 53/11, 6/13, 55/16 i 92/17, u daljem tekstu: „Zakon“), čl. 22 st. 1, čl. 23 st. 1 i st. 2 Pravilnika o programskim standardima ("Sl. list Crne Gore", br. 35/11, 07/16 i 08/19, u daljem tekstu: „Pravilnik“) i tač. 7.1. izdatog Odobrenja za emitovanje izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-01.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja činjenice da li je emitovanjem spornih programskih sadržaja došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je emiteru dostavila nalaz Sektora za monitoring i zatražila da u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-66/1 od 24.01.2020. godine).

Dana 31.01.2020.g. emiter je dostavio Agenciji pisano izjašnjenje (akt zaveden pod br.02-66/2 od 31.01.2020.g.), u okviru kog je dostavljena i izjava gospodina Vuka Perovića, urednika redakcije filmskog i serijskog programa RTCG, u kojoj se navodi da je „*redakcija filmskog i serijskog programa redovno obavještavala sve koje bi trebalo i stavljala oznake na programe u internoj komunikaciji, ali od uvođenja novog sistema te oznake se ne stavljaju ni na jedan program jer... grafika za to nije bila osposobljena (npr. isti je problem i da se označi reprizni termin)*“, te da je „*obavješten... da će taj sistem ubrzo proraditi*“.

U izjašnjenju se nalazi i izjava pomoćnika generalnog direktora za tehniku RTCG gospodina Dejana Vujovića, u kojoj se navodi da „*RTCG nije u navedenim terminima emitovala neophodna upozorenja... Naime, u naznačenom terminu u toku je bila integracija potpuno automatizovanog sistema koji ove oznake, shodno inicijalnom rangiranju programa, emituje shodno svim zakonskim propisima*“.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih programskih sadržaja došlo do kršenja standarda vezanih za zaštitu maloljetnika, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- članom 55 stav 2 Zakona i članom 22 stav 2 Pravilnika propisana je dužnost emitera da objavi zvučno i vizuelno upozorenje za programske sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika i takve programe jasno označi vizuelnim simbolom tokom čitavog trajanja i emituje te programske sadržaje u vrijeme i na način za koji je najmanje vjerovatno da će ga maloljetnici u uobičajenim okolnostima čuti ili vidjeti.
- članom 23 stav 1 i 2 Pravilnika propisano je da se pisano i zvučno upozorenje emituje neposredno prije početka označenog sadržaja, u vidu telopa sa tekstom sljedeće sadržine: "Program koji slijedi nije primjeren za maloljetnike mlađe od 12, 16 ili 18 godina", uz istovremeno čitanje od strane spikera, kao i da grafičku oznaku predstavlja krug sa crvenom brojkom, koja mora biti jasno vidljiva i koja se emituje u gornjem uglu ekrana, nasuprot uobičajenom mjestu identifikacionog znaka medija, tokom cijelog trajanja označenog programskog sadržaja.
- članom 23a Pravilnika propisano je da prilikom kategorizacije programskih sadržaja treba uzeti u obzir da li se u njima prikazuju: nasilje i njegove posljedice; seksualno nasilje; nago ljudsko tijelo; seksualnost; zastrašujuće scene; pušenje i zloupotreba opojnih droga, alkohola i drugih štetnih supstanci; opasno ponašanje; diskriminatorско postupanje ili nepristojno ponašanje i u kom kontekstu se prikazuju navedeni sadržaji.

Na osnovu uvida u snimke emitovanih sadržaja, kao i izjašnjenja emitera, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Emiter je u periodu od 18. do 20.01.2020. godine emitovao sljedeće sadržaje bez zvučnog i vizuelnog upozorenja (pisanog i grafičkog) da se radi sadržajima kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika:
  - Serija „*Dug moru*“ na programu je bila 18.01.2020. godine u terminu od 20:04:14 do 20:52:56 sati. Reprizno emitovanje bilo je 19.01.2020 godine u terminu od 16:00:58 do 16:49:40 sati;

- Film „Match“ emitovan je 18.01.2020.g. u terminu od 20:58:55 do 22:27:27 sati;
  - Film „Barija – kapija vjetrova“ emitovan je 18.01. u terminu od 23:01:42 do 19.01.2020.g. u 01:35:40 sati;
  - Film „Fair game“ emitovan je 19.01.2020.g. u terminu od 20:08:48 do 21:49:35 sati;
  - Serija „Shetland“ na programu je bila 19.01.2020.g. u terminu od 21:49:35 do 22:47:25 sati;
  - Film „Colette“ na programu je bio 19.01. u terminu od 23:30:49 do 20.01.2020.g. u 01:18:12 sati;
  - Serija „Katarina Velika“ emitovana 20.01.2020.g. u terminu od 15:58:40 do 16:46:25 sati;
  - Serija „Avanture Heti Feder“ emitovana je 20.01.2020.g. od 21:49:56 do 22:18:12 sati;
  - Serija „Nerealno“ na programu je bila 20.01. od 23:22:47 do 21.01.2020.g. u 00:02:27 sati.
2. Emiter je propustio da neposredno prije početka emitovanja predmetnih filmskih i serijskih programskih sadržaja, objavi adekvatno pisano i zvučno upozorenje da se radi o programskim sadržajima kojima je mogao biti ugrožen fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika. Takođe, prilikom emitovanja predmetnih programskih sadržaja nije koristio adekvatan grafički znak za kategorizaciju sadržaja iz grupe 12, 16 i 18, a koji predstavlja krug sa crvenom brojkom. Naime, emiter je bez adekvatne oznake emitovao predmetne programske sadržaje, iako je bio dužan da to uradi na Zakonom propisani način i tokom cijelog njihovog trajanja. Da je došlo do uočenih propusta potvrđeno je i izjašnjenjem emitera.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 Odobrenja za emitovanje O-TV-J-01 od 25.01.2013. godine, emiter odgovoran za sadržinu emitovanog programa, može se zaključiti da je u periodu od 18.01.2020 do 20.01.2020. godine, RTCG bez zvučnog i vizuelnog upozorenja emitovala filmove i serije čijim je emitovanjem mogao biti ugrožen fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika. Emiter je propustio da emitovane programske sadržaje označi adekvatnom grafičkom oznakom, kategoriše na pravilan način i najavi kao neprimjerene za maloljetnike. Na ovaj način emiter je prekršio čl. 55 st. 2 Zakona, kao i čl. 22 st. 1 i čl. 23 st. 1 i 2 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 139, 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „TVCG1“ sa standardima definisanim u Zakonu, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Emiteru je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona izrečenu mjeru upozorenja objavi u programu „TVCG1“.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.

Dostavljeno:

- Savjet „Radio i Televizija Crne Gore“
- Javno preduzeće „Radio i Televizija Crne Gore“, direktor
- „Televizija Crne Gore“, direktor
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva

